

Scénář Jaroslav Ipser

Jl - Jaroslav Ipser

T - tým

J.I.: Pozor Sněhurko, ta červená strana je nebezpečná!

T: I takové zvolání v pohádce mohlo být v 70. letech minulého století označeno jako útok na komunistický režim, vysvětlil nám pan Jaroslav Ipser, loutkoherec tělem i duší.

Po úmrtí matky v roce 1953 zůstává čtyřletý Jaroslav se svou dvouletou sestrou u prarodičů v Turnově.

Už od malička chodil rád na loutkové divadlo do místní sokolovny. Jednoho dne zjistil, že skříň s loutkami odtamtud zmizela. Začal po ní pátrat. Našel ji v pionýrském domě, kam byla přesunuta pro loutkářský kroužek. Do kroužku se malý Jaroslav okamžitě přihlásil a hrál a hrál. Své loutkohraní přerušil až nástupem na vojnu v roce 1968. K divadlu se vrátil až o 5 let později.

Amatérský soubor v Modřišicích nedaleko Turnova začal pod jeho vedením sbírat na festivalech jedno ocenění za druhým. Potřebovali jméno, začali si říkat Čmukaři. Čmuk je místní označení bambule na čepici.

Dozvěděli jsme se i o cestování s divadlem do zahraničí za komunistického režimu. Tehdejší ministerstvo kultury loutková divadla rádo posílalo reprezentovat Československou socialistickou republiku do zahraničí, i za železnou oponu. Nestálo to totiž ve srovnání s klasickým divadlem nic. Jelo pár lidí a krabice s loutkami. Peníze tzv. valuty na cestu nedostali téměř žádné. Sami si je opatřovali tajně od překupníků a zašivali do loutek, aby je celníci při prohlídkách na hranicích nenašli. Ale předtím, než vůbec o cestě mohla být řeč, musela KSČ vyjádřit důvěru. Pan Ipser totiž nikdy do komunistické strany nevstoupil.

Cesty do států východního bloku, tak dramatické nebyly, i když jak se to vezme.

J.I.: Málem nás tam..Když jsme už skončili, tak jsme tam čekali v Bulharsku na nádraží. „To my nastoupíme, nemusíte se o nás starat, že jo. Teď přijel vlak a to není jako u nás, že počkaj' až ty lidi nastoupěj. Tam maj' minutu na to a teď my s těma zavazadlama. Teď se vlak rozjížděl a kolegyně: „Já nenaskočím, já se bojím!“ A nějaký ten ajznboňák tam ji popadl a hodil ji do vagónu. Jinak jsem ji tam nechal.

T: Po revoluci v roce 1989 se cestování Čmukařům výrazně zjednodušilo, byli až v Indii. Stále jsou žádaným souborem a některé autorské pohádky hrají více než 30 let. Pro pana Ipsera platí heslo:“ S loutkovým divadlem na věčné časy.“